

## **Beleidsplan 2022 - 2025**

### **Uit de statuten van de Vereniging**

#### **Doelstelling:**

De vereniging heeft ten doel: de bevordering van behoud en beheer van natuur en milieu, beide in de ruimste zin ten dienste van mens en natuur en in het bijzonder in de gemeente Wijchen.

Zij tracht dit doel onder meer te bereiken door:

- het kritisch volgen en zo nodig beïnvloeden van het beleid van overheid; rechtspersonen en natuurlijke personen;
- het geven van voorlichting en educatie over natuurbehoud en milieubeheer;
- het participeren in natuur- en landschapsbescherming;
- het verrichten en stimuleren van praktisch natuur- en landschapsbeheer;
- alle overige geoorloofde middelen die voor dit doel bevorderlijk kunnen zijn.

#### **De inkomsten van de vereniging bestaan uit:**

contributies, entreegelden, andere baten, zoals erfstellingen, legaten, lastbevoordelingen, schenkingen en subsidies.

---

### **Inleiding**

De Vereniging Natuur en Milieu Wijchen is opgericht op 20 november 1991. Aanvankelijk om een vuist te maken tegen gemeentelijke plannen nucleair afval op te slaan op het bedrijventerrein Loonse Waard. In de eerste plaats dus als een plaatselijke Greenpeace die zich vooral met het milieu bezighield. Nu richt onze vereniging zich in brede zin op natuurbescherming en natuurontwikkeling, vrijwillig landschapsbeheer, biodiversiteit, milieu, klimaat en duurzaamheid in de Gemeente Wijchen. De vereniging heeft momenteel ruim 100 leden. Daarvan zijn er ca. 60 actief in verschillende werkgroepen en commissies.

### **Activiteiten**

De vereniging is actief op de volgende gebieden:

- Amfibieën
- Vrijwillig landschapsbeheer
- Vogelbescherming
- Natuureducatie
- Natuurbescherming en -ontwikkeling
- Natuuronderzoek
- Milieu, Klimaat en Duurzaamheid

### **Amfibieën & Poelen**

De werkgroep amfibieën richt zich vooral op bescherming van kikkers, padden en salamanders tijdens de trek in het voorjaar. Belangrijk daarbij is dat de amfibieën niet in grote aantallen eindigen als verkeersslachtoffers. Daar waar mogelijk worden voorzieningen getroffen, zoals vaste oversteekplaatsen en schermen. Als schermen ontbreken worden amfibieën door vrijwilligers overgezet. Jaarlijks worden enkele duizenden padden overgezet. Honderden kikkers en salamanders liften daarin mee. Ook worden verschillende poelen die belangrijk zijn voor verblijf en voortplanting opgeschoond.

### **Vrijwillig Landschapsbeheer**

Jaarlijks, van half oktober tot half maart, worden er door een ploeg vrijwilligers met wisselende samenstelling wilgen geknot en zgn. waterloten verwijderd. Zowel voor Stichting Geldersch Landschap, alsook voor particuliere grondbezitters. Ieder jaar worden er zo honderden wilgen van hun kroon ontdaan. In totaal zijn er ruim 500 knotwilgen in beheer. Ook is er een groepje vrijwilligers actief met het snoeien van zgn. hoogstamfruitbomen. Vanwege het gezonde en natuurlijke landschap vinden veel mensen Wijchen een mooie plek om te wonen.

### **Vogels onder dak**

Om de achteruitgang van de uilenstand tegen te gaan wordt door de werkgroep gezorgd voor nestgelegenheid. Kerkuilen, steenuilen en bosuilen zijn daarbij gebaat. De nestkasten worden zo mogelijk jaarlijks gecontroleerd en schoongemaakt. Verder wordt van de kerkuilen bijgehouden hoeveel jongen uitgekomen zijn en worden deze geringd. Dit om de verspreiding zo goed mogelijk te kunnen volgen. De aanwezigheid van uilen is ook belangrijk om andere voorhanden zijnde natuurwaarden te beschermen. Het gaat momenteel om ongeveer 75 steenuilenkasten en 35 kerkuilenkasten, als ook diverse bosuilenkasten en torenvalkenkasten.

Aan het Wijchens Meer beheert de Vereniging een zgn. ijsvogelwand. Daarin broeden ieder jaar ijsvogels. Deze wand heeft ook een belangrijke educatieve functie. Een tweede ijsvogelwand staat in recreatiegebied de Berendonck. In het compensatiegebied van de Huurlingsedam heeft de vereniging twee faunahuisjes in beheer. Deze dienen als onderdak voor kerkuilen, vleermuizen, egels, spreeuwen etc.

### **Natuureducatie**

De Vereniging organiseert regelmatig vogelexcursies voor leden en belangstellenden, met als doel de natuur beter bekend te maken bij de inwoners van onze gemeente. In het Oosterpark onderhoudt de Vereniging een educatieve nestkastenroute en een vlinderweide. De vereniging zoekt met regelmaat de publiciteit in de lokale media om natuur en biodiversiteit onder de aandacht te brengen. Voor natuureducatie werkt de vereniging samen met het Dijkmagazijn in Beuningen. Via Facebook wordt een groeiend aantal mensen op de hoogte gehouden van het wel en wee van natuur en biodiversiteit in de Gemeente. Waar gevraagd worden lezingen verzorgd over deze onderwerpen.

### **Natuurbescherming en -ontwikkeling**

De Vereniging zet zich in om bij Gemeente, Waterschap, Provincie etc. het belang van natuurbescherming en biodiversiteit onder de aandacht te brengen en deze in hun beleid meer te laten doen voor o.a. handhaving van de Natuurbeschermingswet, ecologisch groenbeheer, gericht waterpeilbeheer, natuurcompensatie etc. etc.

De vereniging volgt kritisch alle ontwikkelingen op het gebied van ruimtelijke ordening, bouwen, recreatie, milieu en duurzaamheid. Waar nodig wordt eigen natuuronderzoek gedaan, procedures aangespannen waar het groene belang in het geding is of kansen voor natuur en milieu aangegrepen moeten worden.

De vereniging adviseert, gevraagd en ongevraagd, grondeigenaren op het gebied van ecologie, natuur en biodiversiteit. Waar het tegenovergestelde het geval is worden handhavingprocedures ingezet als laatste redmiddel.

In 2023 gaat de nieuwe Omgevingswet in. Enerzijds een samenvoeging van een groot aantal wetten en regels op het gebied van ruimtelijke ordening en aanverwante zaken, wat tot meer overzicht moet leiden. Anderzijds biedt deze wet de mogelijkheid op lokaal niveau ruimte te bieden voor plaatselijke ontwikkelingen. Dat kan makkelijk negatief uitpakken voor natuur, biodiversiteit en milieu.

## **Natuuronderzoek**

Samen met onder andere Vogelwerkgroep Rijk van Nijmegen, RAVON, Patrijzengelgroep Maas en Waal, Faunaonderzoek Wijchen maar ook zelfstandig wordt er op allerlei manieren onderzoek gedaan. Op "bedreigde locaties" wordt (camera-)onderzoek gedaan naar het voorkomen van beschermde diersoorten. In poelen wordt met fuiken onderzoek gedaan naar het voorkomen van (zeldzame) amfibieën. Tellingen van broedvogels, het voorkomen van uilen en patrijzen. Maar ook bijen en andere insecten zijn onderwerp van onderzoek

## **Milieu, klimaat en duurzaamheid**

Nog ongestructureerd worden er diverse activiteiten uitgevoerd onder dit hoofdstuk. Opruimactiviteiten van zwerfafval in de uiterwaarden, het uitoefenen van de functie van Klimaatburgemeester, advisering bij de ecologische inrichting van zonneparken om maar enkele onderwerpen te noemen. Verdere uitbreiding van activiteiten is afhankelijk van de toestroom van vrijwilligers.

## **Algemeen**

### Vrijwilligers

De vereniging is een organisatie van vrijwilligers. Mensen die om niet, of zoals onze burens veel mooier zeggen "Ehrenamtlich", zich inzetten. Behalve in voorkomende gevallen een onkostenvergoeding, staat er vooral veel dank tegenover de inzet. Activiteiten zijn dan ook geheel afhankelijk van de beschikbaarheid van vrijwilligers.

### Financiën

De inkomsten van de vereniging bestaan allereerst uit contributies en donaties. Naast de minimumcontributie van € 5,- wordt er nadrukkelijker om een grotere bijdrage gevraagd.

In een aantal gevallen wordt voor het knotten van wilgen een bescheiden vergoeding gevraagd.

Voor bijzondere projecten ontvangen we subsidies van o.a. VOF Huurlingsedam, de Gemeente Wijchen, het Prins Bernhard Cultuurfonds etc. In een aantal gevallen staan door ook uitgaven tegenover. De verwachting is dat deze inkomsten in de toekomst een grotere rol gaan spelen.

### Communicatie

De Vereniging onderhoudt een website [www.natuurwijchen.nl](http://www.natuurwijchen.nl) met algemene informatie over de Vereniging. Er is een Facebookpagina #natuurwijchen waar regelmatig nieuws en wetenswaardigheden gepubliceerd worden. Gezocht wordt naar mogelijkheden om uit te breiden naar andere social media. Iedere maand verschijnt er een nieuwsbrief voor de leden. Voornemen is om die t.z.t. ook beschikbaar te stellen aan niet-leden. De Vereniging zoekt regelmatig de publiciteit in de lokale en regionale media. Soms uit educatief oogpunt, in andere gevallen om issues onder de aandacht te brengen van publiek en politiek.

### Samenwerking

Aan partners geen gebrek. In willekeurige volgorde

- Vogelwerkgroep Rijk van Nijmegen
- Werkgroep Liendense Waard
- Faunaonderzoek Wijchen
- IVN Maas en Waal
- IVN Rijk van Nijmegen
- Natuur en Milieu Gelderland
- Dijkmagazijn Beuningen
- Landschapsbeheer Gelderland
- Gemeente Wijchen
- Stichting Kleinschalig Cultuurlandschap'
- Vereniging Streekbeheer Maas en Waal
- Verschillende politieke partijen
- Staatsbosbeheer,
- Gelders Landschap
- Natuurmonumenten
- Etc. etc.

### Tot slot

Biodiversiteit, milieu en klimaat zijn de grote issues van deze tijd. Een enorme afname van de soortenrijkdom en aantallen in de natuur. Een leefomgeving die vergiftigd wordt door duizenden chemicaliën in enorme hoeveelheden. Een klimaat dat op hol slaat met verdroging en overstromingen. Dat raakt de hele wereld, maar zeker ook Wijchen. De Vereniging zet zich in om op lokaal niveau te werken.....

**Voor een groen, gezond en kleurrijk Wijchen!**